

HØRINGSUTTALELSE – ENDRINGER I JORDLOVEN

Fra Sømna kommune, i Nordland.

Uttalelsen er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av Margith E. Moen, Leif Edvardsen og Eldar Reinfjord. Gruppen er nedsatt av landbruksnemnda i Sømna. Sekretær er Jordbrukssjef Nils Nyborg.

Uttalelsen er enstemmig vedtatt i landbruksnemnda i Sømna i sak 181205 00072 DIJ den 27/10-2005.

INNLEDNING OM SØMNA

Sømna kommune er den største landbrukskommunen i Nordland. Vi har et meget engasjert landbrukspolitisk miljø som har styrt den lokale forvaltningen i mange år. Den tiden statens forkjøpsrett eksisterte var vi sannsynligvis en av de kommunene som utnyttet denne mest aktivt. Vi har også fulgt opp bo- og driveplikten aktivt og tillater sjelden noen å overta en landbrukseiendom uten å bosette seg på den.

Vedtakene er fattet i tråd med en politisk vedtatt landbruksplan som er godkjent av FMLA. Vi har erfart at brukerne i de fleste tilfelle har tilpasset seg vår praksis uten at vi har vært nødt til pålegge dem dette når vi har hatt en klar og tydelig linje. Samtidig har vi benyttet den økte muligheten til å være fleksibel som har kommet de siste årene.

Vår praksis har ofte gått på tvers av brukernes egne ønsker, men dette har ført til at vi har

- * Den laveste jordleieandelen i Nordland.
- * De mest aktive og positive gårdbrukerne i Nordland (Sømna har hatt størst utbygging med støtte fra Innvoasjon Norge i Nordland 3 år på rad.)
- * Tilnærmet all dyrkajord i drift.
- * Godt arronderte landbrukseiendommer

KOMMENTARER TIL DE ENKELTE FORSLAGENE:

*** det generelle forbudet mot deling av landbrukseiendommer blir opphevet**

Vi tror ikke fradelte utmarksarealer automatisk blir solgt som tilleggsjord til bruk i drift – vi tror heller arealene blir delt opp i mindre enheter og solgt til (mer betalingssterke) personer utenfor landbruket. Dette kan føre til :

- Større problem med å organisere jakt og fiske,
- Landbrukseiendommene kan miste driftsgrunnlag på kort og lang sikt
- kan føre til oppdeling av eiendommen for kortsiktig gevinst
- At de matproduserende arealene blir oppstykket med industri, boligbygging og fritidsbebyggelse imellom

Vi kan tilpasse oss samfunnsutviklingen uten at loven endres og vi mener delingsforbudet gir et signal til søkerne om hva som er lov slik at brukerne tilpasser seg en ønsket utvikling uten at det krever behandling. Regelverket er i dag så fleksibelt at vi kan få til gode løsninger i de fleste saker uten at loven endres.

Konklusjon: Vi er motstandere av at det generelle delingsforbudet i jordloven oppheves.

*Begrensinger i fradeling av bygninger nær tun.

Vi ønsker en fortsatt streng praksis med fradeling inne på og nær tun da vi har mange eksempler på drifts- og miljømessige ulemper som følge av dette.. Vi støtter også innføring av en ”100 meters grense” som definisjon på hva som er nær tunområdet

* Mulighet for lokal forskrift

Vi ønsker primært at delingsforbudet opprettholdes, men dersom dette fjernes bør det åpnes for å utarbeide lokale forskrift.

* Fjerne muligheten til ekspropriere jord ved vanhevd.

Vi mener det er viktig at vi har et kraftfullt regelverk som et ”ris bak speilet”. Vi er klar over at vanhevdregelverket ikke blir mye utnyttet. I vår kommune har i en del tilfelle et enkelt brev eller en samtale med henvisning til vanhevdparagrafen ført til at jord har kommet tilbake i drift. – Vi er motstandere av dette forslaget.

* Fjerne tinglysingskontroll

Vi mener det er viktig at det eksisterer en kontroll på at nødvendig lovmessig oppfølging av regelverket er oppfylt. Vi tror en lokal oppfølging kan være positivt. Dette vil i såfall kreve både kompetanseheving og tilføring av ekstra ressurser til kommunen siden dette blir et helt nytt kompetanseområde.

Vi som lokalpolitikere opplever stadig at nye oppgaver tillegges kommunene uten at det tilføres ekstra ressurser. Dette krever både økt landbruksfaglig kompetanse og økt arbeidsomfang. Staten må øke overføringene til kommunen for å gjøre oss i stand til å håndtere dette.

Sømna 1. Oktober 2005

.....
Margith E. Moen

.....
Eldar Reinfjord

.....
Leif Edvarsen